

Jatkaako vai ei? Ammattikorkeakouluopintoihin sitoutuminen ja keskeyttämisten syyt

Sirpa Juusola

**Kehittämishankeraportti
Lokakuu 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Tekijä(t) Juusola, Sirpa	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 27	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐	
Työn nimi Jatkaako vai ei? Ammattikorkeakouluopintoihin sitoutuminen ja keskeyttämisten syyt		
Koulutusohjelma JAMK, Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Opinto-ohjaajakoulutus		
Työn ohjaaja(t) Louhi-Jauhiainen, Marjaana / Ryhänen, Auli		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Kehittämishankkeen tavoitteena oli selvittää koulutukseen sitoutumista ja keskeyttämisten syitä Mikkelin ammattikorkeakoulun Savonniemen kampuksella. Teoriaosassa keskityttiin koulutukseen sitoutumiseen sekä keskeyttämisten syihin sekä esiteltiin aiheesta kirjoitettua tutkimustietoa. Empiirisessä osassa esiteltiin Savonniemen kampuksen opiskelijoiden näkemyksiä koulutukseen sitoutumiseen positiivisesti tai negatiivisesti vaikuttavista tekijöistä.</p> <p>Tutkimuksessa käytettiin laadullista eläytymismenetelmää. Tutkimusjoukko koostui 22 hoitotyön ja fysioterapian koulutusohjelmien opiskelijasta, jotka kirjoittivat kaksi tarinaa kahden erilaisen kehyskertomuksen pohjalta. Tarinoista nousevat koulutukseen sitoutumiseen vaikuttavat tekijät jaettiin ryhmiin teemoittelua käyttäen. Ryhmät olivat seuraavat: 1) opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat, 2) sosiaaliset suhteet, 3) ympäristötekijät, 4) alan valintaan liittyvät asiat ja 5) henkilökohtaiset asiat.</p> <p>Tutkimustulokset osoittavat, että koulutukseen sitoutumiseen ja keskeyttämiseen vaikuttavat monenlaiset syyt, kuten opiskelun sopiva tai liiallinen haastavuus, opetusmenetelmät, kaupunki, luokkahenki, kaverisuhteet, oikea tai väärä alavalinta sekä henkilökohtaiset asiat kuten harrastusmahdollisuudet, raha-asiat ja mieliala. Huomionarvoista on myös se, että jos jollakin elämänalueella on hankalaa, se heijastuu nopeasti myös muihin.</p> <p>Kehittämishankkeesta on hyötyä Mikkelin ammattikorkeakoulun henkilökunnalle ja erityisesti opiskelijoiden ohjauksesta vastaaville. Myös opiskelijarekrytointiin sekä alumnitoiminnan kehittämiseen siitä voi saada ideoita. Kehittämishanketta voidaan hyödyntää myös opinto-ohjauksen suunnittelutyössä.</p>		
Avainsanat (asiasanat) koulutukseen sitoutuminen, koulutuksen keskeyttäminen		
Muut tiedot		

Author(s) Juusola, Sirpa	Type of Publication Development project report	
	Pages 27	Language Finnish
	Confidential ☐	
Title Commitment to studies and interrupting studies among polytechnic students		
Degree Programme Jyväskylä University of Applied Sciences, Teacher Education College, Vocational Study Counsellor Education.		
Tutor(s) Louhi-Jauhiainen, Marjaana / Ryhänen, Auli		
Assigned by		
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this development project was to study the commitment to studies and interrupting of the studies at Mikkeli University of Applied Sciences, Savonniemi Campus in Savonlinna. The theory part concentrates on the commitment to education and interrupting of studies as well as on the research material on these subjects. The empirical part presents the ideas of Savonniemi Campus students of these two themes.</p> <p>The research was done by using a qualitative storytelling method. The target group consisted of 22 nursing and physiotherapy students. They wrote two stories on the basis of two different frame stories. These stories were analysed and the factors that affect the commitment to education were classified into 5 groups: 1) factors connected to studying, 2) social relationships, 3) environmental factors, 4) things connected to the field of study and 5) personal factors.</p> <p>The results show that there is a diverse group of factors affecting the commitment to studies and the interrupting of studies, e.g. challenges of the studies, teaching methods, study town, atmosphere in the class, friend relations, right or wrong field of study as well as many personal factors, such as hobbies, money and mood. It was also noticed that if a student has problems on one area of life, he/she will easily have problems on other areas, too.</p> <p>This development project can be used by the staff of Mikkeli University of Applied Sciences. It can especially benefit the ones being responsible for student counselling. This work can also give some ideas for recruitment work and for the further development of student counselling.</p>		
Keywords commitment to education, interrupting studies		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ	Sivu
1. JOHDANTO	5
2. KOULUTUKSEEN SITOUTUMINEN JA KESKEYTTÄMINEN	7
2.1. Koulutukseen sitoutuminen	7
2.2. Keskeyttäminen ja sen ennaltaehkäisy	8
2.2.1 Keskeyttämisten syyt	9
2.2.2. Keskeyttämisten ehkäiseminen	11
2.3. Tutkimustehtävä	12
3. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	13
3.1. Laadullinen eläytymismenetelmä tutkimusmenetelmänä	13
3.2. Tutkimuksen kohdejoukko ja tutkimusaineisto	14
3.3. Muu tutkimuksessa käytetty aineisto	14
4. KEHITTÄMISHANKKEEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	15
4.1. Hankkeen tulokset	15
4.1.1. Positiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät	16
4.1.2. Negatiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät	18
4.2. Johtopäätökset	20
5. KEHITTÄMISEHDOTUKSET	22
6. LOPUKSI	25

LÄHTEET

LIITTEET

- Liite 1. Kyselylomake
- Liite 2. Kehyskertomukset
- Liite 3. kehyskertomusten vastaukset
- Liite 4. Alumnipäivän ohjelma
- Liite 5. Alumnipäivän palautelomake

1. JOHDANTO

Mikkelin ammattikorkeakoulun Savonniemen kampus Savonlinnassa on pienehkö ja syrjässä. Vetovoima on heikompi kuin suuremmissa, keskeisemmissä kaupungeissa, joten opiskelemaan on suhteellisen helppo päästä huonommillakin papereilla. Keväisin moni opiskelija hakee siirtoa muualle, useimmiten lähemmäs perhettä tai tyttö- tai poikakaveria. Suurin osa ensimmäisen vuoden jälkeen Savonniemeltä hävinneistä opiskelijoista on nimenomaan siirto-opiskelijoita, mutta myös keskeyttämiä on.

Keskeyttämisten syitä ei aina saada tietää. Turhia keskeyttämiä ovat ne, joissa opiskelija periaatteessa tuntee olevansa omalla alallaan, mutta henkilökohtaisten syiden takia joutuu olemaan paljon poissa ja kun hänen hätäänsä ei huomata, hän lopulta keskeyttää, koska kokee tilanteensa niin epätoivoiseksi. Opiskelijahuoltotyö voi olla ratkaisu tällaisiin tapauksiin. Oppilaitoksen sisällä olisi hyvä olla jonkinlainen käytäntö poissaoloista ilmoittamisesta ryhmänohjaajalle. Ryhmänohjaaja voisi pyytää opiskelijaa käymään, mikäli hän tietäisi poissaoloista. Usein tällaiset tapaukset huomataan, kun on jo liian myöhäistä.

Miten opiskelijat saadaan sitoutettua koulutukseen ja ryhmään niin hyvin, että siirtojen ja keskeyttämisten määrä vähenee? Opiskelijalle ei ole helppoa käydä yhtä vuotta yhdessä koulussa ja siirtyä seuraavaksi vuodeksi toiseen. Kuinka opiskelija ryhmäytyy uudelleen? Vänskä toteaa ”oppimisen olevan sidoksissa toimintaympäristöön” ja ammatillinen kasvu liittyy kiinteästi yhteisöihin sosiaalistumiseen (Vänskä 2005). Siirtyvien opiskelijoiden opintojen sujuvuudesta uudessa koulutuksessa olisi kiinnostavaa tietää.

Mikkelin ammattikorkeakoulussa (MAMK) ryhmänohjaajasta käytetään nimitystä ’ova’ eli opiskelijavastaava. Eri koulutusohjelmissa ovan tehtävät vaihtelevat. MAMK:n uusi Kehittämissuunnitelma 2008 – 2012 lisää ovan vastuualueita entisestään. Savonniemen kampuksen matkailun ja liiketalouden koulutusohjelmien ovan tehtäviin kuuluu mm. HOPS - keskustelut kaksi kertaa

lukuvuodessa, erilaiset tiedotusasiat, erilaisten infotilaisuuksien organisoiminen sekä opintojen edistymisen seuranta.

Keskusteluissa tulee ilmi varsinkin ensimmäisenä vuonna, ettei opiskelijalle ole vielä selvää, millaisiin työtehtäviin hän on opiskelemaan. Varsinkin restonomeiksi opiskelevilla on suuria harhaluuloja tulevasta ammatistaan. Uskon, että jos opiskelijalle selkenee ensimmäisen vuoden aikana, mihin hän on opiskelemaan, sitoutuminen voi parantua. Ensimmäisenä opintovuonna on paljon perusopintoja, joissa ei päästä perehtymään ammattiin kovin paljon ja monelle voi tulla väärä käsitys tulevasta ammatista.

Savonniemen kampukselta muualle siirtoa hakevat opiskelijat ovat useimmiten tyytyväisiä kouluun ja ovat mielestään oikealla alalla, mutta perheen ja entisen kotiseudun vetovoima on suuri. Näihin tekijöihin voi olla vaikeaa tai jopa mahdotonta vaikuttaa.

Kehittämishankkeessa haluttiin tutkia koulutukseen sitoutumista ja keskeyttämisiä siksi, että ongelma tiedostetaan oppilaitoksessamme, mutta kukaan ei ole oikein aikaa paneutua asiaan ja pohtia, voisiko asialle oikeasti tehdä jotain. Konkreettinen aiheeseen liittyvän teorian tiedon kirjaaminen paperille sekä opiskelijoiden ajatusten selvittäminen voi auttaa huomaamaan joitakin asioita oppilaitoksessamme, joilla sitoutumiseen jatkossa voi paremmin vaikuttaa. Hankkeen tavoitteena on perehtyä sitoutumiseen – käsitteeseen tarkemmin ja peilata sitä oman oppilaitoksen opiskelijoihin. Tutkimuksen perusteella voidaan tehdä ehdotuksia asioista, joilla voi olla vaikutusta parempaan sitoutumiseen ja keskeyttämisten vähentämiseen.

Aineistona hankkeessa oli teorian tieto koulutukseen sitoutumisesta sekä keskeyttämistä, sekä laadullisella eläytymismenetelmällä toteutettu kysely opiskelijoille keväällä 2008. Kehittämisehdotukset - luvussa kerrotaan myös muista aineistoista, joiden avulla asiaa on selvitetty.

2. KOULUTUKSEEN SITOUTUMINEN JA KESKEYTTÄMINEN

2.1. Koulutukseen sitoutuminen

Koulutukseen sitoutumisessa on ensiarvoisen tärkeää, että ala tuntuu omalta. Vuorinen ja Valkonen (2005, 39) tutkivat sitä, kuinka opiskelijoiden odotukset toteutuvat korkeakoulutuksessa. Ammattikorkeakouluissa opiskelevista vain noin puolella oli käsitystä koulutuksen sisällöstä ennen opintojen alkua. Sitoutumisen kannalta on kuitenkin tärkeää tietää jo ennen opintojen alkua, mitä opintoihin konkreettisesti kuuluu, ja millaisiin tehtäviin koulutus valmistaa. Opiskelija tulee hakemaan ammattia ja useimmilla tärkeimpänä motivoijana on tuleva ammatti ja työ. Ammatti-identiteetin muodostuminen alkaa heti opintojen alussa tai jo hakuoppaita lukiessa. Voiko tradenomin ammatti-identiteetti alkaa muodostua, jos vielä ensimmäisen opiskeluvuoden lopulla on epäselvää, mitä tradenomin työtehtäviin kuuluu?

Vuorisen ja Valkosen (2005, 47) mukaan vain 28 prosenttia ensimmäisen vuoden opiskelijoista on täysin varmoja, että heidän alavalintansa on oikea. Ammattikorkeakoulussa tilanne on siinä mielessä parempi kuin yliopistossa, että ammattikorkeakouluopinnot ovat selkeämmin tiettyyn ammattiin valmistavia. Toisaalta ammattikorkeakouluissa on uudehkoja tutkintonimikkeitä, joiden työnkuva ei ole työelämän edustajillekaan täysin selvä (esim. datanomi, tradenomi).

Pirttiniemi (2003) toteaa, että opintojen ensimmäiset viikot ovat oppilaitokseen kiinnittymisen kannalta tärkeimmät. Niiden aikana opiskelija saa tietoa opetussuunnitelmasta, tutustuu opiskelutovereihin sekä omaan ohjaajaan, saa tietoa tukimuodoista ja käy luokanvalvojan kanssa keskustelun, jossa kartoitetaan opiskelijan elämäntilanne.

Vuorinen (2001, 30) korostaa alkuvaiheen merkitystä motivaatioperustan luomisessa ja sitoutumisessa opiskeluun. Ensimmäisten viikkojen aikana opiskelija muodostaa mielikuvan uusista opinnoistaan ja oppilaitoksestaan. Jo valintakriteereissä voisi olla järkevämpää painottaa motivaatiota ja sitoutumista,

eikä niinkään hyviä arvosanoja. Friman (2001, 42) kyseenalaistaa nykyajan markkinahenkistä opiskelijarekrytointia. Tuloksena on helposti se, että näkyvimmin, onnistuneimmin ja kalleimmin markkinoivat oppilaitokset vetävät opiskelijoita, mutta opiskelijoiden ennakkotiedot alasta ja sitoutuminen opiskeluun ei ole kuitenkaan paras mahdollinen.

Komonen (2001, 172) puhuu koulutukseen kiinnittymisestä ja jakaa nuoret koulutukseen kiinnittyneisiin ja koulutukseen kiinnittymättömiin. Erottavana tekijänä on tulevaisuusorientaatio. Koulutukseen kiinnittyneet ovat tulevaisuussuuntautuneita ja koulutukseen kiinnittymättömät elävät päivä kerrallaan-asenteella. Nykyään nuorisossa huomaa eri yhteyksissä ”mulle kaikki heti” – ajattelua, joka voi heijastua myös koulutukseen kiinnittymiseen ja sitoutumiseen. Kolme ja puoli vuotta on pitkä aika. Komonen (2001, 209) toteaa nuorison kouluttautumisessa fragmentaarisuutta eli elämän koetaan koostuvan lyhyistä jaksoista ja sellaisessa ajattelutavassa kiinnittyminen moneksi vuodeksi koulutukseen voi tuntua mahdottomalta.

Komonen (2001, 209 - 212) esittää syitä, jotka edistävät koulutukseen kiinnittymistä. Tärkeimpänä on koulutuksen anti nuorille. Nuorten pitää kokea saavansa koulutuksesta jotakin hyötyä. Toiseksi nuorten pitää nähdä omat ratkaisunsa ja valintansa mielekkäinä. Nuorella voi olla takanaan useita keskeyttämisä, mutta nykyhetkestä katsottuna ne voivat olla järkeviä ratkaisuja. Kolmanneksi nuoren tulevaisuusorientoituminen tukee koulutukseen kiinnittymistä.

2.2. Keskeyttäminen ja sen ennaltaehkäisy

Opintojen keskeyttäminen on hyvin monimuotoinen ilmiö. Sitä voi tarkastella eri näkökulmista. Oppilaitoksen näkökulmasta keskeyttäneiksi katsotaan ne opiskelijat, jotka eivät suorita tutkintoa siinä oppilaitoksessa. Toisaalta opiskelija voi keskeyttää opintonsa yhdessä oppilaitoksessa, mutta jatkaa toisessa, jolloin hän suorittaa tutkinnon. Koulutusjärjestelmän kannalta hän ei siis ole keskeyttäjä. Oppilaitoksen näkökulmasta keskeyttäminen on yleensä

negatiivinen asia, koska opiskelijaan panostetut resurssit ovat menneet tavallaan hukkaan eikä opiskelijasta saada rahaa valmistumisvaiheessa.

2.2.1. Keskeyttämisten syyt

Rajala (1993, 4-5) tarkastelee keskeyttämistä opiskelijasta käsin. Tyytymättömyys opintoihin johtaa pikkuhiljaa opintojen viivästymiseen ja lopulta keskeyttämiseen. Toisaalta viivästyminen ei kaikissa tapauksissa johda keskeyttämiseen, jos opiskelijan elämäntilanteessa hitaampi opiskelu on parempi vaihtoehto (esim. työssäkäyvät, pienten lasten vanhemmat, ”elämäntapaopiskelijat”, jotka pelkäävät valmistumista). Tällaisissa tapauksissa on ensiarvoisen tärkeää tehdä HOPS yhdessä opiskelijan kanssa.

Keskeyttämisiä on eniten opintojen alkuvaiheessa ja silloin syynä on useimmiten väärä alavalinta. Myöhemmin keskeyttävillä syynä on useimmiten työelämän vetovoima ja tai vaikeudet opinnoissa. (vrt. Vuorinen, Valkonen 2001, 63.) Myös Pirttiniemi (2003) näkee tärkeänä etukäteistietojen merkityksen, jotta vääriä alavalintoja ei tehtäisi.

Vuorisen & Valkosen (2001, 28 - 29) tutkimus opintojen keskeyttämisestä ammattikorkeakouluissa osoittaa, että yleisimmät keskeyttämisten syyt väärän alavalinnan, työnteon ja opintovaikeuksien lisäksi ovat motivaation puute, terveydelliset syyt, taloudelliset syyt, perhesyyt, henkilökohtaiset syyt ja muutto. Keskeyttäjien ei tarvitse ilmoittaa syytä keskeyttämiseensä. Suurin osa keskeyttämiseen johtavista syistä on sellaisia, ettei oppilaitoksella ole mahdollisuutta puuttua niihin, eikä tehokkaallakaan ohjauksella pystytäkään estämään keskeyttämisiä (vrt. Friman 2001, 39).

Käsitteet ideaalipreferenssi ja reaalipreferenssi liittyvät koulutukseen sijoittumiseen. Ideaalipreferenssi on opiskelijan toivotuin valinta opiskelupaikaksi eli se, mihin hän mieluiten menisi. Joskus käy kuitenkin niin, että tuleva opiskelija ”pelaa varman päälle” ja hakee opiskelemaan paikkaan, johon hänellä on paremmat mahdollisuudet päästä. Silloin toteutuu reaalipreferenssi. Motivaatio ja opintojen sujuminen voi kuitenkin olla

huonompaa kuin ideaalipreferenssin mukaisessa paikassa. (Vuorinen & Valkonen 2005, 18.)

Tämän tutkimuksen kohteena olevassa oppilaitoksessa on vuosittain joitakin opiskelijoita, jotka ovat laittaneet hakemuksessaan koulumme ensisijaiseksi toiveeksi, koska sinne on helppo päästä. Heillä on aikomuksena vuoden opintojen jälkeen hakea siirtoa toiseen kouluun. Koulun kannalta ihanteellista olisi saada tällaiset opiskelijat sitoutettua opintoihin niin hyvin, että he eivät hae siirtoa.

Penttinen & Falck (2007, 38) kuvailevat oman alan löytämistä prosessina, *”jossa voi tapahtua suuria muutoksia senkin jälkeen, kun yksilö on aloittanut opinnot tietyllä alalla. Kiinnostus valittua alaa kohtaan voi hiipua ja uusia mielenkiinnon kohteita syntyä.”* Erityisen tärkeässä asemassa on siis realistiset ennakkotiedot alasta, jotta suuria yllätyksiä ei opintojen alkuvaiheessa tulisi. *”Hakeutumisvaiheen ohjauksen merkitys korostuu väärin alavalintojen ehkäisemisessä”* (Penttinen & Falck 2007, 41).

Tyytyväisyys opintoihin voi myös vaikuttaa keskeyttämiseen. Vuorisen ja Valkosen (2005) tutkimuksen mukaan korkeakouluopiskelijat ovat tyytyväisimpiä opintojen älylliseen haastavuuteen sekä opettajien tietojen ja taitojen ajantasaisuuteen ja heidän asiantuntemukseen. Eniten tyytymättömyyttä herättivät opettajien opetustaidot ja opetuksen taso. (Vuorinen ja Valkonen 2005, 101 – 116.)

Nykykoulutuksen ominaisuuksia ovat opiskelija-aineksen heterogeenisyys sekä etä- ja monimuoto-opiskelu. Yhteisöön sitoutuminen on entistä vaikeampaa, joskus jopa mahdotonta. Ohjauksen avulla opiskelija tulisi orientoida ja sitouttaa opintoihin, vaikka henkilökohtaisia kontakteja ei olisi ollenkaan. Kaikille opiskelijoille etäopiskelu ei sovi, koska moni tarvitsee ryhmän tuen ja hyväksynnän pystyäkseen opiskelemaan. (vrt. Penttinen & Falck 2007.)

2.2.2. Keskeyttämisten ehkäiseminen

Vuorisen ja Valkosen (2001, 28-29) tutkimuksessa esitetään keinoja vähentää keskeyttämistä. Tärkeimmäksi nousee ohjauksen ja tutoroinnin kehittäminen. Tärkeässä asemassa on myös opetusjärjestelmien kehittäminen, opetuksen tason parantaminen, tukiopetus, joustavuus opintojen järjestämisessä, motivaation, sitoutumisen ja soveltuvuuden testaaminen jo hakeutumisvaiheessa sekä realistinen tieto koulutuksesta.

Oleellista keskeyttämisen ehkäisyssä on varhainen puuttuminen esimerkiksi poissaoloihin. Poissaolot voivat ennakoita keskeyttämistä (vrt. Pirttiniemi 2003). Poissaolojen myötä tulee rästitehtäviä ja opinnot alkavat takkuilla. Nopealla puuttumisella opintojen kasautuminen ja siitä seuraava keskeyttäminen voidaan parhaassa tapuksessa estää. Myös Komonen (2001, 142) näkee poissaolojen monissa tapauksissa johtavan keskeyttämiseen. Nuori päätyy *”tilanteeseen, jossa ei yksinkertaisesti tunnu olevan muuta vaihtoehtoa kuin korvata poissaolot ja hylätyt tai keskeyttää koulu”*. Ohjauksen haasteena on puuttua tilanteeseen, ennen kuin nuori kokee tilanteensa liian epätoivoiseksi ja rästit ja poissaolot liian suureksi palaksi haukata.

Friman (2001, 42) puhuu vastuullisesta yhteisöllisyydestä. Ammattikorkeakoulujen alkuvaiheessa oli vallalla ajatus, että opiskelijat ovat ilman muuta itseohjautuvia samalla hetkellä, kun he astuvat ammattikorkeakoulun ovesta sisään. Huolehtiminen ja välittämisen osoittaminen ei ole paapomista, vaan se voi olla yksi keino ehkäistä keskeyttämisiä. Sen lisäksi, että opiskelija tullessaan sitoutuu opiskeluun, hän myös kiinnittyy uuteen yhteisöön.

Penttilä & Falck (2007, 43) painottavat myös sosiaalisen tuen merkitystä. Opiskelijalle on tärkeää löytää oma paikkansa sosiaalisissa verkostoissa (opiskelutoverit, koulun henkilökunta) sekä saada tukea ja hyväksyntää opiskelutovereilta. Tutkimukset ovat osoittaneet, että jos suhde opiskelutovereihin koettiin ongelmallisena, usein myös opiskeluotteen saaminen oli vaikeampaa.

Suomen ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten liiton (SAMOK) tekemä kysely ammattikorkeakouluopiskelijoille vuonna 2006 kertoo karua kieltään keskeyttämisistä. 41,4 % kyselyyn vastanneista opiskelijoista on harkinnut keskeyttämistä jossakin vaiheessa opintoja ja heistä suurin osa ensimmäisen vuoden aikana. Lähes puolet vastaajista on sitä mieltä, ettei ole saanut tarpeeksi tukea opintoihinsa ja lisätukea on kaivattu erityisesti opettajatuutoreilta ja opinto-ohjaajalta. Eniten tukea opiskeluun opiskelijat ovat kokeneet saavansa perheeltä, ystävilta ja opiskelutovereilta. (Ohjaus ammattikorkeakoulussa – kysely, 2006.)

Ohjauksen tehostaminen niin, että ohjausta on saatavilla oikeaan aikaan, voi auttaa opiskelijan vaikean tilanteen yli eteenpäin. Toisaalta opiskelijoissa on myös paljon niitä, jotka eivät hae tukea ja ohjausta. Tällaisten opiskelijoiden kohdalla ryhmänohjaajan vastuulle jää ohjaustarpeen tunnistaminen varhaisessa vaiheessa. Myös Penttilä & Falck (2007, 48) osoittavat huolensa siitä, että opiskelijat eivät välttämättä osaa tai ilkeä hakea ohjausta ongelmiinsa.

Kun keskeyttämistä tarkastelee yksilön kannalta, se voi olla hänelle kuitenkin paras ratkaisu kulloisessakin elämänvaiheessa. Penttilä & Falck (2007, 64) toteavat, että *"keskeyttämisen tarkasteleminen yksilön näkökulmasta nostaa esille myös eettisen kysymyksen siitä, mihin ohjauksella pyritään, pyritäänkö sitouttamaan opiskelija aloittamansa koulutusohjelman loppuunsaattamiseen vai tukemaan hänen yksilöllistä urasuunnitteluaan"*.

2.3. Tutkimustehtävä

Tässä kehittämishankkeessa selvitetään, millä keinoilla ammattikorkeakouluopiskelijoiden sitoutumista voi parantaa ja keskeyttämiä vähentää Savonniemen kampuksella. Hankkeessa keskitytään nimenomaan **opiskelijoiden näkemykseen siitä, mikä saa opiskelijan jatkamaan opintojaan tai keskeyttämään ne.**

Tutkimuskysymyksiksi muodostuivat seuraavat:

Mitkä tekijät Savonniemen opiskelijoiden keskuudessa vaikuttavat koulutukseen sitoutumiseen positiivisesti / negatiivisesti?

Mitä keinoja voisi olla keskeyttämisten vähentämiseen?

3. TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1. Laadullinen eläytymismenetelmä tutkimusmenetelmänä

Tutkimus toteutettiin laadullista eläytymismenetelmää käyttäen. Eskolan & Suorannan (2005, 110 -111) mukaan eläytymismenetelmällä tarkoitetaan pienimuotoisten tarinoiden kirjoittamista tutkijan antamien ohjeiden mukaan. Tutkija antaa vastaajille kehyskertomuksen, josta on kaksi tai useampi variaatio. Vastaaja kirjoittaa tarinaa eteenpäin tai kuvailee tilanteen, joka on johtanut kehyskertomuksessa esitettyyn tilanteeseen. Tarinoiden analysoinnilla haetaan vastausta siihen, miten vastaukset eroavat toisistaan, jos kehyskertomuksissa on muutettu yksi tekijä.

Kehyskertomukset kannattaa tehdä hyvin lyhyiksi ja niistä kannattaa karsia kaikki epäolennainen. Liian pitkissä kehyskertomuksissa vastaaja voi keskittyä epäolennaiseen tai ymmärtää asian väärin. Yksiselitteiset kehyskertomukset, joissa on varioitu vain yhtä tekijää antavat luotettavimman tuloksen.

Eläytymismenetelmää on kritisoitu siitä, et se antaa vain stereotypioita. Toisaalta yleisten vastausten joukosta löytyy useimmiten myös poikkeuksellisempia vastauksia. Minä - muodon käyttö auttaa vastaajaa oikeasti eläytymään tilanteeseen ja usein vastaukset ovat ainakin osittain omiin kokemuksiin perustuvia.

Eläytymismenetelmällä kerättyjä tarinoita voi analysoida esimerkiksi teemoittelua käyttäen. Aineistosta etsitään teemoja, jotka vastaavat tutkimuskysymykseen. Suorien sitaattien käyttö teemojen yhteydessä on yleistä ja avaa asiaa lukijalle. Tässä tutkimuksessa käytettiin teemoittelua tarinoiden analysoinnissa.

3.2. Tutkimuksen kohdejoukko ja tutkimusaineisto

Tutkimuksen kohdejoukkona olivat tammikuussa 2008 aloittaneet hoitotyön ja fysioterapian koulutusohjelman nuoriso-opiskelijat (n=22). Hankkeessa keskityttiin nuoriin, koska nuorilla alan etsiminen ja näkemys tulevasta ammatista voi olla heikompi kuin aikuisilla. Oppilaitoksessamme on myös aikuisopiskelijoita, joilla on useimmiten saman alan toisen asteen tutkinto pohjalla.

Aineistona tutkimuksessa käytettiin kahden kehyskertomusten pohjalta tehtyjä kirjoitelmia. Kaikki vastaajat kirjoittivat tarinan molemmista kehyskertomuksista. Päädyin tähän ratkaisuun, koska ajattelin, että negatiiviseen kertomukseen vastaajat päätyisivät oikeasi opintojen keskeyttämiseen. Eskola & Suoranta (2007, 115-116) toteavat, että eläytymismenetelmätehtävään vastaaminen voi vaikuttaa vastaajaan hyvinkin voimakkaasti. Kumpaakin kirjoitustehtävää varten oli aikaa noin 20 minuuttia. tarinat kirjoitettiin englannin valmentavien tuntien alussa ja vastaajille kerrottiin lyhyesti, mihin tarkoitukseen kirjoitukset tulevat. Kehyskertomukset ovat liitteenä.

3.3. Muu tutkimuksessa käytetty aineisto

Mikkelin ammattikorkeakoulussa opiskelijat vastaavat moniin kyselyihin opintojensa aikana. Ensimmäisen vuoden opiskelijat vastaavat marraskuussa tulokyselyyn, kolmantena vuonna koulutuksen kehittämiskyselyyn ja valmistumisvaiheessa vielä OPM:n työllistymiskyselyyn. Kaikkien kyselyjen tuloksia käytettiin aineistona tässä hankkeessa.

Hankkeen lähtöoletuksena oli, että kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat eivät ole vielä tietoisia, mitä ja minkälaisiin ammatteihin he opiskelevat. Sitä varten ensimmäisen vuoden matkailun ja liiketalouden opiskelijoille tehtiin syksyllä kysely, jonka kysymyksissä painottui alan tuntemuksen lisäksi myös motivaatio, koulutukseen sitoutuminen ja ennakko-odotusten toteutuminen. Kyselylomake on liitteenä.

Yksi apukeino oman alan tuntemuksen parantamiseen jo ensimmäisenä opiskeluvuotena voisi olla alumnien hyödyntäminen. Ensimmäinen koko Savonniemen kampuksen alumnipäivä järjestettiin 4.2.2008. Tavoitteena oli lisätä opiskelijoiden työelämätietoutta ja luoda suhteita entisiin opiskelijoihin ja heidän työpaikkoihinsa. Alumnipäivän palautelomakkeessa pyydettiin kommentteja seuraavaa alumnipäivää varten. Lomakkeen vastauksia käytettiin myös hankkeen aineistona. Alumnipäivän ohjelma sekä koonti palautteista on liitteenä.

4. KEHITTÄMISHANKKEEN TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

4.1. Hankkeen tulokset

Tarinoiden analysoinnissa käytettiin teemoittelua. Ensin tarinoissa esiin tulleet asiat jaettiin kahteen ryhmään: 1) positiivisesti ja 2) negatiivisesti koulutukseen sitoutumiseen vaikuttavat asiat. Sen jälkeen ne jaettiin vielä 5 ryhmään:

- 1) opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat**
- 2) sosiaaliset suhteet**
- 3) ympäristötekijät (koulutuspaikkakunta)**
- 4) alan valintaan liittyvät asiat sekä**
- 5) henkilökohtaiset asiat.**

Huomattavaa oli, että tarinoissa nousi esiin asioita, jotka tavallaan sopivat mihin tahansa ryhmään. Esimerkiksi motivaation puute voi olla yhteydessä opetukseen, kavereiden puuttumiseen, tylsään paikkakuntaan, väärään alavalintaan tai masennukseen. Useimmiten tarinassa oli kuitenkin avattu tarkemmin, mistä esimerkiksi motivaation puute johtuu.

Oli myös huomattava, että sama asia näyttäytyi jollekin opiskelijalle positiivisena ja jollekin negatiivisena. Esimerkiksi paikkakunta oli jonkun mielestä kaunis ja sopivan kokoinen ja jonkun mielestä ankea ja liian pieni.

4.1.1. Positiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät

Ensimmäisenä ryhmänä positiivisesti koulutukseen sitoutumiseen vaikuttavissa asioissa on **opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat**. Tähän ryhmään sopii erilaisia asioita, esimerkiksi kokemukset opetuksesta, opetuksen sisällöstä, opettajista ja muusta henkilökunnasta, opiskelun sopivasta vaikeustasosta sekä opintoihin liittyvistä harjoitteluista ja niistä saaduista kokemuksista.

Opetusta, opetuksen sisältöä ja opettajia kommentoitiin esimerkiksi näin:

"...joka päivä tulee paljon kaikkea uutta ja kivaa..."

"Opettajan tapa opettaa asiaa vaikuttaa opiskelijan motivaatioon."

Opiskelun vaikeustasoa ja sujumista kommentoitiin näin:

"Opiskelija on saanut sopivasti haasteita."

"Sinnikkäästi yrittäen asiat alkoivat tarttua otsaluuhun."

"Opintojen aikataulun mukainen edistyminen nopeuttaa haaveammattiin valmistumista."

Harjoittelut ovat tärkeässä asemassa hoitotyön ja fysioterapian koulutusohjelmissa ja niistä ja niiden positiivisesta vaikutuksesta koulutukseen sitoutumiseen tuli myös paljon kommentteja:

"...erityisesti harjoittelut ovat antaneet lisää motivaatiota ja kiinnostusta..."

"Harjoitteluissa oppii oikeasti ja voi soveltaa oppimaansa käytännössä."

Toisena ryhmänä positiivisesti koulutukseen sitoutumiseen vaikuttavissa tekijöissä oli **sosiaaliset suhteet** koulussa ja muualla. Niiden merkitystä kommentoitiin esimerkiksi näin:

"...ystävien kanssa tehtävien teko ja tentteihin luku on mukavaa..."

"Avopuolison kanssa menee hyvin..."

"Perheen kanssa... sopivasti tekemisissä..."

Myös opiskelun sujuminen voi olla yhteydessä sosiaalisiin suhteisiin, kuten seuraavat esimerkit osoittavat:

"Alussa opiskelu takelteli... Pikkuhiljaa opiskelu alkoi maistumaan kavereiden kanssa yhdessä opiskellessa, ryhmätöiden ja tehtävien parissa."

"Hän sai uutta intoa opiskeluun, kun sai vertaistukea opiskelutovereiltaan ja uusilta ystäviltään."

Kolmantena ryhmänä oli **ympäristötekijät**. Savonlinna on vähän alle 30 000 asukkaan kaupunki, mikä voi vaikuttaa nuoren viihtymiseen. Ympäristöön liittyen kommentoitiin näin:

"...täältä löytyy kaikki tarpeellinen..."

"... oma pieni asunto on myös viimein saatu kuntoon ja tuntuu omalta kodilta..."

"Olin innostunut, kun pääsin välillä muuttamaan maisemaa aivan totaalisesti."

Seuraavat kommentit ovat toisaalta negatiivisia, mutta vastaajien näkemyksen mukaan hyviä asioita opintojen kannalta:

"...Savonlinna kaupunkina antaa hyvät edellytykset opintoihin, kun täällä ei ole muuta tekemistä kuin olla kavereiden kanssa tai Häppärissä (=paikallinen nuorten suosima baari)

"...kaverit jäivät opiskelemaan muualle... Tuleepahan keskittyä paremmin opiskeluun, kun ei ole niin paljoa muita virikkeitä."

Ympäristötekijät ja sosiaaliset suhteet liittyivät myös joissakin vastauksissa yhteen:

"Opiskelija asui todella viihtyisässä opiskelija-asunnossa loistavan kämppäkaverin kanssa..."

Neljäntenä ryhmänä oli **alan valintaan liittyvät asiat**, joista löytyi esimerkiksi seuraavanlaisia kommentteja:

"Se (=tämä ammatti) on ollut hänen unelmansa pitkän aikaa ja kerran hän pääsi sisään kouluun niin sitä ei aivan heti jätetä kesken. Hän näyttää vielä kaikille pystyvänsä siihen."

"...halu ja tarve auttaa muita henkilöitä."

"...työpaikkoja tulee olemaan avoinna valtavasti."

Viides ryhmä oli **henkilökohtaiset asiat**, joihin liittyi vapaa-aika, raha-asiat, opiskelusta saatu henkinen tyydytys ja tulevaisuudensuunnitelmat. Seuraavat kommentit valaisevat tätä ryhmää tarkemmin:

"...rentoutuminen ja liikkuminen auttavat minua jaksamaan..."

"...työskentelen viikonloppuisin, siitä saan mukavasti lisää rahaa..."

"On ollut mukava aloittaa oma elämä ja saada vaihtelua vanhaan. Opiskelija pääsee ottamaan itsestään vastuun ja elämään omaa elämää."

"Opiskelija osaa pitää huolta itsestään ja ihmissuhteistaan, hänellä on henkilöitä joiden puoleen kääntyä ja jotakin mielekästä tekemistä opiskelun vastapainoksi."

4.1.2. Negatiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät

Opiskelijoiden kirjoittamista tarinoista löytyneet negatiivisesti sitoutumiseen vaikuttavat seikat jaoteltiin viiteen ryhmään samalla tavalla.

Ensimmäisenä ryhmänä oli **opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat**.

Opetusta, opetuksen sisältöä ja opettajia kommentoitiin näin:

"...eipä mennyt aikaakaan, kun totuus valkeni opetustyylistä, nimittäin PBL, melkeinpä kiro sanoja minulle. Tällainen hyvin itsenäinen etäopiskelua paljon sisältävä tyyli ei vakuuttanut alkuunkaan. Missä olivat ne kaikki luennot, oppitunnit, tehtävät?!... Kysymyksiä vain pyöri mielessä ja lopulta kaikki oli yhtä sekasortoa ja ahdistusta. (....) Tuntuu, etten ikinä opi mitään eikä minusta tule pätevää ja ammattitaitoista työntekijää."

"Opetus ei miellyttänyt, opetustyyli tuntuivat alkukantaisilta."

Opiskelun vaikeustasoon ja sujumiseen liittyviä kommentteja oli paljon:

"Ehkä opiskeluissa oli liikaa haastetta heti alussa ja näytti epätodennäköiseltä saada ne joskus päätöksen."

"Asiat eivät millään jääneet hänellä mieleen. Opettaja meni vauhdilla eteenpäin eikä opiskelija pysynyt enää kärryillä. Tehtäviä tuli joka viikko ja ne kasautuivat,

kun ei millään saanut aikaiseksi niitä aloittaa. Stressi kasvoi entisestään, kun tenttiin lukeminenkin jäi viime tippaan ja tentit menivät huonosti.”

Myös harjoittelujen sujumista kommentoitiin monessa tarinassa:

”Harjoittelut ovat sujuneet huonosti ja hän tuntee olevansa vain mummojen ja pappojen pesijä ja ruokkija.”

Yhdessä tarinassa oli hyvä esimerkki siitä, kuinka ongelma yhdellä elämän alalla johtaa helposti ongelmiin myös muilla:

”...koulumenestys ei kuitenkaan ollut kauhean hyvä ja uusintatentit tulivat tutuiksi. Uusintapäiville kasautui paljon tenttejä ja opiskelija alkoi masentua. Masentuminen johti liialliseen bilettämiseen ja alkoholin käyttöön. Kovassa humalassa savolaiset eivät enää olleetkaan yhtä mukavia, tuli riitoja ja ystävät katosivat Opiskelumotivaatio laski ja pisti opiskelijan miettimään omaa uravalintaansa.”

Toisena ryhmänä oli **sosiaaliset suhteet:**

”...koti-ikävä painoi, kun vanhat kaverit olivat kotikaupungissa.”

”Luokkatoveritkin ovat aivan eri aaltopituudella kuin minä.”

”Kotona hänellä ei ole kumppania, joka voisi rohkaista ja kannustaa opiskelijaa.”

Seuraavassa tarinassa näkyy, että vaikka ala tuntuisikin omalta, sosiaalisten suhteiden ja ryhmän tuen puuttuminen voivat aikaansaada koulun vaihtamisen.

”Opiskelija ei ole saanut kavereita koulusta eikä sen ulkopuolelta. Hänellä ei ole motivaatiota olla yksin eikä hän saa rankkoina hetkinä ryhmän tukea. Hänen opintonsa eivät ole edenneet suunnitellusti. Hänellä on kuitenkin kiinnostus alaan kohtaan ja hän on ajatellut uuden alun olevan hyvä ratkaisu.”

Kolmantena ryhmänä olivat **ympäristötekijät:**

”...kotipaikkakunnalle on pitkä matka ja huonot kulkuyhteydet vaikeuttavat sujuvaa matkustamista...”

”Mikään ei sido opiskelijaa paikkakunnalle.”

"...pisteet riittävät vain Savonlinnaan."

"Vuokra-asunnosta hän ei koskaan saanut tehtyä kodin tuntuista. Se vaan toimi nukkumapaikkana, jossa piipahdettiin pitkien koulupäivien välillä."

Eräässä tarinassa ikänsä Savonlinnassa asunut poika on aloittanut opinnot kotikaupungissaan ja kirjoittaa näin:

"Pikkukaupungin pölyt alkoivat jo painaa. Tuntui, että olisi viimeinen mahdollisuus vaihtaa maisemia, jos ei loppuelämänsä meinannut täällä elellä."

Neljäntenä ryhmänä olivat **alan valintaan liittyvät asiat**:

"Opiskelija haki kouluun vain kokeillakseen onneaan ja huomasi puolen vuoden jälkeen ettei ala ollutkaan hänelle sopiva."

"Jotenkin loppukeväästä ja kesästä alkoi tuntua, etten opiskele sitä, mitä oikeasti haluan."

Viides ryhmä koostui **henkilökohtaisista asioista**, jotka liittyvät esimerkiksi vapaa-ajan viettoon, raha-asioihin, opiskelusta saatuun henkiseen tyydytykseen ja tulevaisuudensuunnitelmiin:

"Stressi, epätoivo ja ahdistus on kasvanut liian suureksi."

"Opiskelija ei ole ollut vielä tarpeeksi kypsä muuttamaan kauemmas kotoaan ja yksin asuminen on ollut hankalaa. (...) Opiskelija haluaa mennä takaisin töihin ja on sen takia päättänyt jättää koulun kesken, mutta harkitsee vielä että jatkaa koulua myöhemmin kun on ensin vähän enemmän itsenäistynyt ja aikuistunut."

4.2. Johtopäätökset

Tässä tutkimuksessa saadut tulokset vastaavat täysin teoriaosassa käytettyjen lähteiden tuloksia. Väärä ala, tyytymättömyys opintoihin, opintojen vaikeus, työelämän vetovoima sekä erilaiset henkilökohtaiset syyt (esim. terveydelliset, taloudelliset ja perhesyyt) yleisimpinä keskeyttämissyinä nousivat esille tässä tutkimuksessa. Tärkeimmäksi sitoutumiseen positiivisesti vaikuttavista asioista

osoittautui tunne oikeasta alasta ja sitä kautta motivoituminen jo opintojen alkuvaiheessa.

Vastauksista huomaa opiskelukaupungin sijainnin ja koon olevan melko tärkeä tekijä opiskelijoiden sitoutumisessa. Monessa tarinassa viihtyminen ja opintojen sujuminen liitettiin kaupunkiin. Samanlaista ilmiötä ei välttämättä ole jossakin suuremmassa ja keskeisemmässä kaupungissa.

Monissa tarinoissa tuli selkeästi esille eräänlainen kehäreaktio; jos yksi asia rupeaa menemään huonosti, se vaikuttaa muihin melko pian. Jos ala tuntuu vääraltä, motivaatio on huono ja myös sosiaalinen elämä voi kärsiä. Tai jos opiskelija ei löydä kavereita, niin apea mieli voi vaikuttaa myös opiskelumotivaatioon, vaikka ala tuntuisikin omalta.

Syksyllä 2007 matkailun ja liiketalouden koulutusohjelmien aloittaneille opiskelijoille tehty kysely osoittaa myös, että opiskelijoiden mielestä koulutukseen sitoutumista edesauttavia asioita on useita. Sopiva ala, koulutuksen mielenkiintoisuus ja mielekkyys, oman opiskelun tarkoituksen ymmärtäminen, ammatin saaminen sekä työpaikka tulevaisuudessa ovat opiskelijoiden mielestä tärkeitä tekijöitä koulutukseen sitoutumisessa. Myös hyvä ilmapiiri ja kaverit, kivat ja pätevät opettajat, opiskelijoiden kuunteleminen ja asioiden helpottaminen sekä hyvät tukijoukot auttavat etenemään opinnoissa. Opiskelun lisäksi opiskelijat tarvitsevat vapaa-ajalla mielekästä tekemistä ja kyselyissä nousi tärkeiksi sitoutumiseen vaikuttaviksi tekijöiksi paikkakunta sekä harrastukset. Oleellista on, että opiskelijan elämä on kaikin puolin tasapainossa ja vastauksissa oli myös yleiseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä, kuten sopiva elämäntilanne, itsensä motivoiminen, asioiden tärkeysjärjestys, opintotuki, omat asenteet.

Sitoutumista puolestaan vähentävät erilaiset ryhmään ja kouluun liittyvät asiat, kuten koulutuksen ja odotusten kohtaamattomuus, isot ryhmätyöt, huono henki ryhmässä, yksitoikkoisuus, huono opetus, osittain turhalta tuntuva opetus sekä etätyöt. Moni muualta muuttanut voi kokea yksinäisyyttä ja koti-ikävää, joista aiheutuu myös masennusta ja ongelmia kaikilla elämän alueilla. Muualta

muuttaneet kokevat helposti myös uuden kaupungin vastenmieliseksi (huonot kulkuyhteydet kotipaikkakunnalle, vähäiset harrastusmahdollisuudet). Ajankäytön ongelmat voivat myös vähentää sitoutumista ja aiheuttaa stressiä. Kasautuvat työt, työ koulun ohella sekä vapaa-ajan puute johtaa luovuttamiseen. Moni opiskelija kokee vielä epäselvyyttä siitä, mitä elämältä haluaa ja se aiheuttaa motivaation puutetta.

Sitoutumista ja keskeyttämistä on tutkittu paljon vuosien varrella. Ideaalitalanne oppilaitoksen kannalta olisi, ettei keskeyttämisiä olisi, mutta siihen tuskin koskaan päästään. Keskeyttämissyytä on niin useita, ettei niihin kaikkiin pystytä vaikuttamaan. Toisaalta yhtään keskeyttämistä ei pitäisi katsoa läpi sormien, vaan ainakin pohtia, olisiko se jollakin toimenpiteellä pystytty estämään.

5. KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tutkimuksen tulokset antavat suuntaviivoja sille, mitä oppilaitoksessamme tulisi kehittää ja mihin kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta opiskelijat viihtyisivät ja sitoutuisivat opintoihinsa paremmin.

Tutkimuksen tarinoista nousevat positiivisesti tai negatiivisesti sitoutumiseen vaikuttavat tekijät jaettiin viiteen ryhmään: opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat, sosiaaliset suhteet, ympäristötekijät, alan valintaan liittyvät asiat ja henkilökohtaiset syyt. Osa syistä on sellaisia, joihin ei ulkopuolinen todennäköisesti voi vaikuttaa. Mutta olipa opiskelijalla hankaluuksia missä tahansa näistä ryhmistä, asiasta puhuminen jonkun kanssa voisi avata solmun ja auttaa katsomaan asiaa eri näkökulmasta.

Suomen ammattikorkeakouluopiskelijayhdistysten liitto (SAMOK ry) on tehnyt tänä vuonna ohjauskyselyn ja se kertoo edelleen karua kieltä siitä, mitä ammattikorkeakouluopiskelijat tarvitsevat (vrt. Kysely 2006). Kyselyn mukaan ”opiskelijat kokevat saavansa liian vähän henkilökohtaista ohjausta. SAMOK vaatii, että ammattikorkeakoulun on vahvistettava opinto-ohjausta ja tuettava opiskelijoiden ammatti-identiteettiä. (...) Opiskelijan opintojen pitkittyminen ja keskeyttämisuhka lisäävät opintojen ohjauksen tarvetta. SAMOK korostaa, että

ammattikorkeakoulun on tarjottava kattavat ohjaus- ja tukipalvelut opiskelijoiden henkilökohtaisten tavoitteiden ja tarpeiden riittävän huomioimisen takaamiseksi. Ammattikorkeakouluilla pitää opetushenkilöstön lisäksi olla erikseen ohjaukseen erikoistunutta henkilöstöä, joka pystyy tukemaan opiskelijan ammatillista kasvua ja normaaliaikaista valmistumista. (Ohjaus ammattikorkeakoulussa – kysely, 2008)”.

Ohjauksen tehostaminen ja ammattitaitoisen ohjaushenkilöstön tarjoaminen opiskelijoiden käyttöön on ensimmäinen askel kohti keskeyttämisten vähentämistä ja sitoutumisen parantamista jo opintojen alussa. Opetushenkilöstöllä ei välttämättä ole aikaa huomioida yksittäisten opiskelijoiden huolta eikä niin ollen puuttua siihen ajoissa. Opiskelijan elämässä kärpäsestä tulee helposti härkänen, jos hän ei saa huoleensa apua heti.

Tutkimuksessa nousee selvästi esille myös väärä alavalinta keskeyttämisen syynä. Miten siihen voisi vaikuttaa? **Realistisen kuvan antaminen opintojen sisällöstä, haastavuudesta ja tulevan ammatin työtehtävistä** jo ennen opintojen alkua on tärkeää (vrt. Pirttiniemi). Tietoa on paljon oppilaitosten nettisivuilla, mutta löytääkö hakija tarvitsemansa tiedon tai tietääkö hän vielä hakuvaiheessa ylipäättään, mitä tietoa hän tarvitsee? Uskon, että tulevien mahdollisten opiskelijoiden vierailut oppilaitoksissa ja oppilaitosten opiskelijoiden vierailut esimerkiksi lukioissa olisivat paras keino antaa realistista tietoa koulutuksesta. Tällaisilla vierailuilla mahdolliset hakijat saisivat myös tietoa ammattikorkeakoulujen opetusmenetelmistä, jotka voivat olla erilaisia edellisiin opintoihin verrattuna. Tutkimuksen tarinoissa tulee esille, että itsenäiseen opiskeluun ei olla tottuneita ja motivaatio voi hävitä, jos opiskelutekniikkaa ei osata muuttaa. Väärä alavalinta keskeyttämissyynä voi olla myös alakohtainen. Esimerkiksi sairaanhoitajaksi opiskelemaan tuleva on todennäköisesti paremmin tietoinen koulutuksen sisällöstä ja tulevista työtehtävistä kuin vaikkapa tradenomiksi opiskeleva.

Alumnitoiminta voi parantaa äskettäin aloittaneiden tietoisuutta tulevasta ammatista. Alumnitoiminnalla tarkoitetaan oppilaitoksesta valmistuneiden ja

vielä opiskelevien välistä yhteistyötä. Mikkelin ammattikorkeakoulussa on tänä vuonna menossa hanke, jonka tavoitteena on aktivoida alumnitoimintaa.

Savonniemessä on järjestetty kaksi alumnitapahtumaa, ensimmäinen järjestettiin keväällä 2007 muotoilun koulutusohjelman opiskelijoille, ja toinen keväällä 2008 kaikille koulutusohjelmille. Molempien päivien palaute oli positiivista. Opiskelijat olivat saaneet etukäteen miettiä kysymyksiä, joihin he toivoivat vastauksia. Kysymyksiä oli palkasta työaikoihin, ammattiliittoasioista työtehtäviin, valinnaisaineiden hyödyllisyydestä opinnäytetyön aihevalintaan. Jokainen koki saaneensa jonkinlaista hyötyä päivästä. Juuri aloittaneet opiskelijat saivat tukea uravalinnalleen ja konkreettisia esimerkkejä tulevista työtehtävistään, opintojen keskivaiheilla olevat varmuutta omasta alasta ja siitä, millaisia jaksovalintoja kannattaa tehdä, jos haluaa esimerkiksi teatteriin puvustajaksi ja loppuvaiheessa olevat tietoa työsopimuksista ja työn hakemisesta.

Konkreettiset esimerkit työelämästä motivoivat opiskelijoita ja antavat potkua valmistumisen tavoittelemiseen. Alumneja voisi hyödyntää myös markkinoinnissa siten, että he voisivat lähteä mukaan markkinointikäynneille. Koulutukseen hakeutumisvaiheessa voisi kokeilla kummitoiminta, jossa esimerkiksi liiketalouden koulutusohjelmaan hakeva voisi olla yhteydessä työelämässä toimivaan tradenomiin. Näin koulutusohjelmiin hakevat olisivat jo valmiiksi motivoituneita ja tietoisia tulevasta alasta. Kevään 2008 alumnipäivän ohjelma sekä opiskelijoilta kotusta palautteesta tehty yhteenveto on liitteenä.

Monissa tutkimuksessa käytetyissä tarinoissa sitoutuminen tai sen puuttuminen liitetään myös omaan ryhmään ja ryhmän ilmapiiriin. **Ryhmäytymisen tukeminen ja tehostaminen** heti opintojen alussa voi osaltaan sitoa opiskelijan paremmin koulutukseen ja myös kaupunkiin. Me-hengen synnyttäminen ryhmän sisällä tukee myös vähemmän motivoituneita opiskelijoita tekemään parhaansa. Syksyllä 2008 Savonniemessä matkailun ja liiketalouden koulutusohjelmissa opintoja tehdään ensimmäistä kertaa ryhmämallia hyödyntäen. Aloittava ryhmä on jaettu noin 8 hengen ryhmiin. Nämä pienryhmät tekevät opintojaan osittain yhdessä ja pitävät esimerkiksi tiimipalavereja. Tämä lukuvuosi näyttää, onko

tämä opiskelutapa sitouttavampi vai onko ensi kevään keskeyttämisprosentit samaa luokkaa kuin aiempina vuosina.

6. LOPUKSI

Opiskelussa kuten muussakin elämässä asenne ja asioihin suhtautuminen vaikuttavat eniten. Suhteellisuudentaju pitäisi yrittää säilyttää. Ymmärrettävää on, että jos ala tuntuu väärältä, niin motivoituminen opiskeluun on vaikeaa. Toisaalta, jos ei parempaakaan alaa ole mielessä, miksi ei opiskelisi itselleen tutkintoa. Eihän elämässä aina kaikki ole kivaa, eikä sellaiseen ajatukseen kannattaisi edes tuudittautua. Nykymaailmassa kuitenkin useimmat ihmiset joutuvat syystä tai toisesta opiskelemaan itselleen useitakin ammatteja tai ainakin täydentämään osaamistaan. Lopuksi lainaus eräästä tarinasta, jossa mielestäni näkyy todella hyvin oikeanlaisen asennoitumisen merkitys opiskelulle ja koko elämälle:

”Elämähän on tavallaan aivan samanlaista opiskelijan arkea, kuin mitä se oli aiemminkin ennen muuttoa. Vaikka välillä tuleekin ylämäkiä ja tuntuu suorastaan ahdistavalta (koulutyöt kasaantuu niskaan, ikävä vanhojen kavereiden/tuttavien luo) niin helpottaa aina kun pysähtyy ja jää pohtimaan, että miksi täällä Savonlinnassa olen. Silloin aina muistuu mieleen, että tämähän on vain yksi ajanjakso elämässä, josta tulisi nauttia. Ja mikä tärkeintä, kunhan jaksan vain pinnistää, niin muutaman vuoden päästä minulla on taskussani AMK-tutkinto ja pääsen ihan oikeasti tekemään töitä, joista haaveilen. Oma motivaationi, luja taho ja periksiantamattomuuteni on auttanut minua aina. En ole tottunut luovuttamaan kovin helpolla.”

LÄHTEET.

Eskola, J. & Suoranta, J. 2005. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Osuuskunta Vastapaino. Gummerus Kirjapaino Oy.

Friman, M. 2001. Opintojen keskeytyminen – ongelma vai mahdollisuus? Teoksessa: Kokko, Piia ja Kolehmainen Seppo (toim.) 2001. Mutkatonta opiskelua? Puheenvuoroja ammattikorkeakouluopintojen edistämisestä. Oped - projekti. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saarijärven Offset Oy.

Komonen, K. 2001. Koulutusyhteiskunnan marginaalissa? Ammatillisen koulutuksen keskeyttäneiden nuorten yhteiskunnallinen osallisuus. Joensuun yliopiston yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja. Joensuun yliopistopaino.

Lairio, M. & Puukari, S. 1999. Uusin taidoin uuteen tulevaisuuteen. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen ohjaus- ja neuvontapalvelujen arviointia. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimuselosteita 4. Jyväskylän yliopistopaino.

Lairio, M. & Puukari, S. (toim.) 2003. Ohjauksen uudet orientaatiot. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylän yliopistopaino.

Lerkkanen, J. 2002. Koulutus- ja uravalinnan ongelmat. Koulutus- ja uravalinnan tavoitteen saavuttamista haittaavat ajatukset sekä niiden yhteys ammattikorkeakouluopintojen etenemiseen ja opiskelijoiden ohjaustarpeeseen. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 14. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Lerkkanen, J. (toim.). 2005. Opinto-ohjauksen tarkoitus. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 51. Jyväskylän yliopistopaino.

Ohjaus ammattikorkeakoulussa - kysely. 2006. SAMOK. WWW-julkaisu. http://www.samok.fi/images/stories/julkaisut/ohjaus_ammattikorkeakouluissa.pdf. Viitattu 10.6.2008.

Ohjaus ammattikorkeakoulussa - kysely. 2008. SAMOK. WWW-julkaisu.
http://www.samok.fi/images/stories/linkitetty/20080714_kannanotto.pdf. Viitattu 8.8.2008.

Penttinen, L. & Falck, H. 2007. Mutkia opintopolulla: keskeyttämistä harkitsevien ohjaustarpeet ja haettu ohjaus. Teoksessa: Lairio, M. & Penttilä, M. (toim.) 2007. Opiskelijälähtöinen ohjaus yliopistossa. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylän yliopistopaino.

Pirttiniemi, J. 2003. Ammatillisen koulutuksen keskeyttämistä voidaan ehkäistä. WWW-julkaisu. www.opintoluotsi.fi/artikkelit. Viitattu 10.6.2008.

Rajala, R. 1993. Lapin yliopiston opiskelijoiden opiskeluongelmat, toiminta oppimistilanteissa ja opintotyytyväisyys. Lapin yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja. Lapin yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta.

Vuorinen, P. 2001. Missä vika, kun amk-opinnot keskeytyvät? Teoksessa: Kokko, Piia ja Kolehmainen Seppo (toim.) 2001. Mutkatonta opiskelua? Puheenvuoroja ammattikorkeakouluopintojen edistämisestä. Oped - projekti. Hämeen ammattikorkeakoulu. Saarijärven Offset Oy.

Vuorinen, P. & Valkonen, S. 2001. Opintojen keskeyttäminen ammattikorkeakoulussa oppilaitoksen näkökulmasta. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimusselesteita 14. Jyväskylän yliopistopaino.

Vuorinen, P. & Valkonen, S. 2005. Ammattikorkeakoulu ja yliopisto yksilöllisten koulutustavoitteiden toteuttajina. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimusselesteita 25. Jyväskylän yliopistopaino.

Liite 1. Kehyskertomukset

KEHYSKERTOMUS 1

Opiskelija aloittaa hoitotyön tai fysioterapian opinnot Savonlinnassa tammikuussa. Vuoden kuluttaa hän opiskelee edelleen samassa paikassa ja on kaikin puolin tyytyväinen.

Kuvaile, miten opiskelijan vuosi on mennyt ja mistä syistä hän on tyytyväinen opintoihinsa ja elämäänsä Savonlinnassa.

KEHYSKERTOMUS 2

Opiskelija aloittaa hoitotyön tai fysioterapian opinnot Savonlinnassa tammikuussa. Vuoden kuluttaa hän ei enää opiskele samassa paikassa.

Kuvaile, miten opiskelijan vuosi on mennyt ja mistä syistä hän on lopettanut opintonsa Savonlinnassa.

Liite 2. Koulutukseen sitoutumiseen positiivisesti tai negatiivisesti vaikuttavat tekijät

Positiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät:

1) Opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat

"Savonlinnasta löytyy parhaimmat opettajat koko universumilta."

"Kampuksen opettajat ja muu henkilökunta ovat ammattitaitoisia ja opiskelijälähtöisiä."

"Hän on ollut tyytyväinen opettajien motivoituneeseen opettamiseen, se lisää innostusta oppimaan lisää."

"Opettajilta on saanut kannustusta ja neuvoja aina kun on tarvinnut."

"Ilmapiiri koulussa on kaikin puolin mukava."

"Tenteissä hän on ylittänyt itsensä, joka antaa vielä lisää motivaatiota."

"Oppiminen ei ole ollut itsestään selvä asia, vaan sen eteen on täytynyt tehdä kovasti töitä."

"Niistä (=ensimmäiset tentit) selviytyttyään hän on saanut itsevarmuutta omaan oppimiseen."

"Opiskelu on ollut palkitsevaa; vaikeustaso on ollut sopiva."

"... harjoittelut ovat antaneen tukea uuteen ammattiin."

"Ensimmäisen harjoittelunsa Maija teki Savonlinnan keskussairaalassa, josta tunnolliselle opiskelijatyölle alkoi tulla työtarjouksia..."

2) sosiaaliset suhteet

"...opiskeluviihtyvyyttä on lisännyt hyvät kaverisuhteet..."

"...kavereiden antama tsemppi, kun joku asia on painanut takaraivossa..."

"Ryhmäytyminen oman aloitusryhmän kanssa on ollut positiivista."

"Hän löysi Savonlinnasta myös uuden parisuhteen, joka vaikutti hänen elämäänsä erittäin positiivisesti."

"Paljon uusia kavereita ja ystäviä..."

"...omat loistavat luokkakaverit, joiden kanssa on vietetty vapaa-aikaa niin juoruillen kuin juhlienkin."

3) ympäristötekijät (koulutuspaikkakunta)

"Suuret vesialueet ja Olavinlinna tekevät kaupungista erityisen kauniin."

"Opiskelija pitää pienen kaupungin rytmistä."

"Hän haluaa jatkaa Savonlinnassa olemista myös uusien harrastuksien takia."

"...Savonlinna on pieni lämminhenkinen kaupunki, jossa on keskustan 'hulina', mutta pian ajomatkan/kävelymatkan päässä löytyy rauha luonnonhelmasta."

"... miksi täällä Savonlinnassa olen. ... tämähän on vain yksi ajanjakso elämässä, josta tulisi nauttia."

"Kauppoja ja illanviettopaikkoja löytyy mukavasti...Liikuntaharrastusta arseen täältä löytyy hyviä vaihtoehtoja."

"Myös luokalta ja koulusta löytyneet ystävät pitävät häntä Savonlinnassa, vaikka hän on toiselta paikkakunnalta."

4) alan valintaan liittyvät asiat

"Hänestä tuntuu, että tämä ala on hänellä juuri passeli."

"...onnellinen siitä, että pääsee opiskelemaan ammattiin, jonka hän tuntee jopa kutsumusammattikseen."

"...ala todella kiinnostaa minua, erityisesti harjoittelut ovat antaneet lisää motivaatiota ja kiinnostusta."

"...työllistymistilanne on varsin hyvä ja monipuolinen."

"...kun on löytänyt kiinnostavan oman alansa, niin sitten jaksaa panostaa opiskeluun ja tehdä kovasti töitä valmistumisensa eteen. Koulutus ei tunnu niin 'pakkopullalta', kun on voinut itse vaikuttaa omaan elämäänsä ja haluaa omanlaisensa ammatin."

"Kunhan jaksan vain pinnistää, niin muutaman vuoden päästä minulla on taskussa AMK - tutkinto, ja pääsen ihan oikeasti tekemään työtä, josta haaveilen."

5) henkilökohtaiset asiat.

"... omat henkilökohtaiset asiat kunnossa kuten esimerkiksi laskut maksettu ajallaan."

"Itsensä kehittäminen ja uuden oppimien on avartanut kaiken kaikkiaan elämäkatsomusta."

"Avopuolison kanssa menee hyvin, he muuttivat vuosi sitten saman katon alle ja arki rullaa hyvin eteenpäin...Rahallisestikaan ei vielä mene huonosti, kun on ollut kesällä töissä. Ja säästöillä nyt sitten maksetaan elämään kuuluvia ja ilostuttavia asioita, tavaroita ja tapahtumia."

"Sijaisuuksien avulla opiskelija saa hyödyllistä työkokemusta ja lisää intoa opintoihinsa."

"Opiskelijan opintoja piristivät myös uudet harrastukset, joiden pariin hän Savonlinnassa päätyi."

"Yksityiselämä on pysynyt kasassa."

"...vuokrakin oli kohtuullinen."

"Hänellä on selkeä suunnitelma, mitä halusi tehdä koulun jälkeen."

"Hänellä on selkeät tavoitteet tulevaisuutensa suhteen ja niihin hän myös aikoo panostaa tosissaan."

Negatiivisesti koulutukseen sitoutumiseen liittyvät tekijät:

1) opiskeluun ja opetukseen liittyvät asiat

"Henkilökuntakaan ei ole oikein ammattitaitoista."

"Opettajatkin siellä oli niin hirveitä, ettei koskaan muualla. Se yksikin, joka vaa puhua paapatti vaikkei kukaan jaksanu edes korvaansa letkauttaa."

"Opiskelujen painon ollessa ryhmätöillä ja ottaen huomioon luokan kehnon yhteishengen, tulokset oppimisesta kärsivät. Kiinnostus ja usko opintoihin meni."

"Hän ei tuntenut saavansa tarpeeksi apua tai tukea opinnoissa eikä ollut itse tarpeeksi motivoitunut, urakka vaikutti liian suurelta."

"Opiskelu on ollut liian rankkaa."

"Ammattikorkeapopiskelu on tuntunut liian raskaalta."

"Opiskelijalle oli tullut vaikeuksia anatomian ja fysiologian opinnoissa eikä lääkelaskutkaan kovin helpolta tuntunut. (...) Opiskelijalle tuli yllätyksenä se tietomäärä, mikä opinnoissa tuli ja miten paljon pitää lukea ja opiskella."

"Hänen kiinnostuksensa harhailee jossain muualla, mutta silti hän on päättänyt jatkaa opiskelua ainakin vuoden verran."

"Alusta alkaen hänellä on ollut vaikeuksia ymmärtää, mitä opettajat tarkoittavat."

"Tenteistä hän sai ykköstä ja kakkosta, matikka ei hänellä suju lainkaan. Niinpä hän ei pääse työharjoitteluihinkaan."

"Hänestä tuntui, että opiskelu vei kaiken ajan, ettei muuta oikein kerkeä tehdä. (...) Kaikki tuntui opiskeluaikana niin mustalta, koulussa istuminen vaikealta ja jotkin aineet turhauttavilta."

2) sosiaaliset suhteet

"Hänellä voi olla muualla perhe tai ystäväpiiri."

"Oman ryhmän henkilökemiat eivät kuitenkaan oikein kohdanneet ja opiskelija tunsu itsensä toisinaan melko yksinäiseksi."

"Ehkä luokkalaisten kanssa ei ole löytynyt yhteistä säveltä."

"Lisäksi poikaystäväni muutto Turkuun sai minut ajattelemaan uudelleen mitä todella haluan."

3) ympäristötekijät (koulutuspaikkakunta)

"... hiukan Savonlinna tuntui vieraalle paikalle...Minkä takia kuitenkin oli Savonlinnassa, kun opiskella pystyisi samaa alaa muuallakin, tosin koulu ei välttämättä olisi yhtä hyvä ja miellyttävä."

"Eihän Savonlinnassa voi mitään harrastaakaan. Muutenkin kaupunki tuntuu aivan ankealta: ei talvisinkaan minkäänlaista elämää"

"Hän on päässyt Savonlinnaan opiskelemaan haluamalleen alalla, mutta halunnut todellisuudessa muualle."

"Liian pieni kaupunki, hyvä että kartalta löytää, mutta kuhisee ihmisiä kuin muurahaispesässä. Savonlinnasta puuttui se jokin, joka säväyttäis ja iskis oikein sydämeen."

4) alan valintaan liittyvät asiat

"Sitten tuli ensimmäinen vuodeosastoharjoittelu. Ensimmäisestä päivästä lähtien hän kuitenkin rupesi empimään alan valintaansa, että onko vietti alalle niin kova, että jaksaa vaihdella vaippoja, käyttää potilaita suihkussa."

"Hän ei oikein tiedä onko alakaan oikea mihin hän on opiskelemassa, opiskelija ei oikein saa opiskelusta sitä mitä oli ajatellut."

"Opiskelija on huomannut, ettei ala olekaan se, mistä hän on haaveillut ja siksi hän lopettaa koulun."

"Pitkän pohdinnan jälkeen hän totesi ettei kykene ikinä kehittymään niin sosiaalisesti kuin hoitotyössä vaadittaisiin ja laitto eroanomuksen vireille."

5) henkilökohtaiset asiat.

"Rahat ovat jatkuvasti erittäin tiukoilla, jonka vuoksi opiskelija on stressannut niiden takia ja ehkäpä masentunutkin."

"Asumiskustannukset nousivat jatkuvasti ja opiskelijalta alkoivat olla kaikki säästöt ja kesätöiden palkkarahat vähissä, koska koulukirjoihin meni äärettömän paljon rahaa ja ruokaakin piti vielä saada ostettua."

"Vapaa-aika on mennyt kotona yksin istumiseen. Neljän seinän sisällä jokaiselta kiristyvät pinnat."

"Hän ei tiennyt miksi ei löytänyt omaa motivaatiota vaan lähti pois ja etsii itseään vielä hetken ja miettii mitä haluaa tehdä elämässään."

"Kaikki harrastustoiminta oli vähäistä."

Liite 3. Kysely opiskelijoille syksyllä 2007

Teen opinto-ohjaajaopintoja JAMK:ssa ja opintoihin kuuluu kehittämishanke. Hankkeeni aiheena on koulutukseen sitoutuminen ja millä keinoin siihen voisi vaikuttaa. Hankkeeseeni liittyen pyydän sinua täyttämään tämän kyselylomakkeen.

Ryhmätunnus:

Mikä on tutkintonimikkeesi opinnot suoritettuasi?

Minkälaisissa ammateissa ajattelet tämän koulutuksen suorittaneiden olevan?

Millä sijalla tämä koulutus oli hakutoiveissasi?

Oliko tämä ala ensisijainen toiveesi? Jos ei, niin mikä ala oli ensisijainen?

Tuntuuko tämä ala sinulle oikealta? Perustele.

Minkälainen käsitys ja odotukset sinulla oli opiskelusta täällä ennen opintojen aloittamista?

Kuinka hyvin opiskelu on vastannut odotuksiasi?

Mihin olet tyytyväinen opiskelussa ja opinnoissa?

Mihin olet tyytymätön?

Millainen ilmapiiri ryhmässäsi on?

Millainen motivaatiosi on tällä hetkellä? Perustele myös kantasi.

Aiotko suorittaa opinnot loppuun täällä (tämänhetkinen ajatuksesi asiasta)? Jos et, niin miksi?

Mitkä asiat mielestäsi eniten edesauttavat koulutukseen sitoutumista?

Mitkä seikat puolestaan vähentävät sitoutumista?

Muuta:

Kiitos vastauksestasi!

Sirpa Juusola (sirpa.juusola@mikkeliamk.fi)

Liite 4. Alumnipäivän ohjelma.

Savonniemen kampuksen alumnipäivä 4.2.2008

"Alumni on tärkeä vaikuttaja!"

12.30 – 13.30	<p>Avaussanat (Savonniemisali)
Koulutusjohtaja Tarja Turtiainen
"Tulevaisuuden työelämä"
Kansanedustaja Lenita Toivakka
Alumnitoiminta MAMK:ssa
Sirpa Juusola ja Anne Henttonen</p>
13.30 – 14.00	Kahvitarjoilu
14.00 – 16.00	<p>Koulutusohjelmakohtaiset alumnitapaamiset
Matkailu, Savonniemisali
Liiketalous l.431
Teatteripuvustus ja teatteritekniikka, l. 418
Vaate- ja sisustussuunnittelu, l.420
Hoitotyö l. 140 (auditorio)
Fysioterapia l. 328
Teemat: Toimenkuva ja siihen liittyvät tekijät
Työnhaku- ja työllistymisprosessi
Urasuunnittelu ja jatkokoulutustautuminen
Opiskeluaikeiden valintojen vaikutus työuraan</p>

Tervetuloa!

Liite 5. Koonti alumnipäivän palautteesta

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

4.2.2008

SAVONNIEMEN KAMPUKSEN ALUMNIPÄIVÄN PALAUTE

1. Palautteen antoi 133 opiskelijaa:

- matkailu 44
- liiketalous 10
- terveystieteet 48
- muotoilu 31

2. Alumnitapaamisen käytännön järjestelyt

- toimivat hyvin** 122 (hyvä, kun tilaisuus oli laitettu lukkariin ajoissa)
- eivät toimineet hyvin** 3 (koska luokka oli liian täynnä /vaatetus suunnittelu)
7 (aikataulu saisi olla tiiviimpi, tunnin kahvitauko liian pitkä)

3. Alumnipäivän parasta antia oli:

"Alumni juttutuokio"	44
"Tarpeellista ja konkreettista tietoa työelämästä ja erilaisista työpaikoista"	42
"Hyviä vinkkejä ajatellen tulevia työsuhteita ja mahdollista yrittäjyyttä"	24
"Oli positiivista kuulla, miten monipuolista työmme voi olla"	24
"Oli tärkeää saada tietää, mitä tietoja ja taitoja on tarvinnut työelämässä"	14
"Tietoa siitä, mitä kannattaa jo opiskeluaikana ja harjoittelussa ottaa huomioon"	13
"Oli hyvä, että alumnit edustivat niin erilaisia työpaikkoja"	13
"Opinnäyteyöhön liittyvät asiat"	7
"Tietoa siitä, miten on hakenut ja saanut töitä"	6
"Kiva kuulla mielenkiintoisista työtehtävistä esim. Marimekossa, lentoemäntänä ja matkanjohtajana"	6
"Sain vastaukset kysymyksiini"	5
"Kuulla entisten opiskelijoiden ala- ja ylämäistä työelämässä"	5
"Oman alan keskustelu"	5
"Yrittäjyysasiat"	5
"Pullakahvit"	5
"Työharjoittelusta hyvää asiaa"	4
"Jatko-opinnoista paljon hyvää tietoa"	3
"Kuulla kesätöistä"	3
"Oli mukava kuulla, miten työtä on hakenut ja miten hakemuksella erottunut muista"	3
"Kansanedustajan puhe"	2
"Loistavasti valitut alumnit"	2
"Alumnit osoittivat asennetta, joka on tavoiteltavaa!"	1
"Oli hyvä nähdä CV, jolla on saanut töitä"	1
"Hyvä, että alumnit olivat nuoria"	1

3. Mistä asioista olisit halunnut enemmän tai tarkempaa tietoa?

Tyhjiä	73
"Kaikki tarvittava tuli kuultua / asiaa tuli oikein kattavasti"	32
"Erilaisissa työpaikoissa työskenteleviä alumneja (esim. sairaankuljetus, ensihoito)"	5
"Lentoemännän työstä enemmän"	4
"Lisää ammatteja/muutama alumni enemmän"	4
"Myös hieman vanhempia alumneja, joilla enemmän työkokemusta"	2
"Palkkauksesta"	2
"Jatko-opinnoista"	2
"Työllistymisestä"	2
"Enemmän nolisi voinut olla nuorempia alumneja"	1
"Työharjoittelukokemuksista/käytännöistä"	1
"Työnkuvista"	1
"Työllisyysnäkymistä"	1
"Harjoittelusta"	1
"Ulkomailla työskentelystä"	1
"Ohjelmanpalveluista ja tapahtumien järjestämisestä ei tullut asiaa lainkaan"	1

4. Mitkä aiheet olisi voinut käsitellä lyhyemmin tai jopa jättää pois?

"Kansanedustajan puheen" 19

"Alkuohjelman kaikkineen" 10

5. Alumnitapaamisen paras ajankohta olisi

- ensimmäisenä opiskeluvuonna 52
- opintojen keskivaiheessa 62
- viimeisenä opiskeluvuonna 31
- sekä ensimmäisenä että viimeisenä opiskeluvuonna 52
- alumnitapaamista ei tarvita lainkaan 1 (Senkin ajan olisi voinut käyttää esim. tenttiin lukuun. 1.vuoden opiskelija.)

6. Mitä muuta haluaisit sanoa?